

1988/89:55

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

Torsdagen den 26 januari

Kl. 14.30

Meddelande om ändrad tid för vissa kammarsammanträden

Meddelande om antalet motioner under den allmänna motionstiden

1 § Justerades protokollen för den 17 och 18 januari.

2 § Meddelande om ändrad tid för vissa kammarsammanträden

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag får meddela att i den gällande planen för kammarens sammanträden den 10 januari–den 10 mars 1989 har tidpunkterna ändrats för

- a) bordläggningssammanträdet måndagen den 30 januari till kl. 14.00,
- b) inledningen av andra dagen av allmänpolitiska debatten torsdagen den 2 februari till kl. 09.00.

3 § Meddelande om antalet motioner under den allmänna motionstiden

Anf. 2 TALMANNEN:

I år avlämnades under den allmänna motionstiden sammanlagt 3 276 motioner. Åtskilliga av dessa innehåller förslag i skilda ämnen, som skall behandlas i olika utskott. Sådana motioner måste därför delas och föranleder ytterligare ett antal motioner. Det slutliga antalet motioner har beräknats till ca 3 700. Motsvarande siffra för år 1988 var 3 271. Detta innebär en ökning med ca 13 %.

Samtliga motioner bordläggs vid kammarens sammanträde den 1 februari och hänvisas till utskott vid sammanträdet den 2 februari.

4 § Till kammarkansliet hade inkommit följande ansökan om entledigande:

Av lojalitet mot konstitutionsutskottet och riksdagen samt med hänsyn till JO-ämbetet begär jag härmed mitt entledigande.

Stockholm den 25 januari 1989

Per Anclow

justitieombudsman

Framställningen bifölls av kammaren.

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

5 § Anmälan om kompletteringsval till utskott

Anmälan om kompletteringsval till utskott

Talmannen meddelade att miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp som suppleant i socialförsäkrings- och utbildningsutskotten under Gösta Lyngås sjukledighet anmält hans ersättare My Gillberg.

Om Luleå som ett metallurgiskt centrum

Talmannen förklarade vald till

suppleant i socialförsäkringsutskottet

My Gillberg (mp)

suppleant i utbildningsutskottet

My Gillberg (mp)

6 § Svar på fråga 1988/89:388 om Luleå som ett metallurgiskt centrum

Anf. 3 Industriminister IVAR NORDBERG:

Herr talman! Sten-Ove Sundström har frågat mig om jag är beredd att vidta åtgärder så att SSAB Svenskt Stål AB:s uppbyggnad av ett metallurgiskt centrum i Luleå inte äventyras.

SSAB:s nuvarande inriktning lades fast i den strukturplan en enig företagsstyrelse beslutade om år 1987. En koncentration av SSAB:s metallurgiska verksamhet skulle ske till de malmbaserade stålverken i Luleå och Oxelösund, medan det skrotförsörjda elektrostålverket i Borlänge skulle läggas ned. Samtidigt fattade styrelsen beslut om en investering i en ny stränggjutningsmaskin i Luleå för 350 milj. kr. Härigenom övertar stålverket i Luleå en större del av ämnesförsörjningen till tunnplåtsverksamheten i Borlänge.

Vid årsskiftet 1988-89 köpte Ovako Steel AB det Luleåbaserade SSAB Profiler AB. Uppgårelsen mellan SSAB och Ovako innebär att SSAB skall leverera 400 000 ton råstål till Ovako. Härigenom realiseras en tanke från 1970-talet om leveranser av stålämnen från Norrbotten till dåvarande SKF Steels anläggningar i Hofors och Hällefors. Till följd av övertagandet kommer Ovako dessutom att investera i en skänkgugn för 150 milj. kr. i Luleå. En betydande del av råstålet kommer därigenom att förädlas till högre kvaliteter än tidigare.

Luleås ställning som metallurgiskt centrum stärks ytterligare i och med den totala renovering av koksverket som SSAB nu genomför till en kostnad av över 300 milj. kr. Sammantaget betyder detta att det i Luleå kommer att finnas en rad viktiga komponenter för en kvalificerad stålframställning: närhet till LKAB:s världsledande järnmalmspellet, ett nyrenoverat koksverk, en avancerad stålmetallurgi samt två stora och krävande kunder i form av Ovako Steel och SSAB Tunnplåt.

Sten-Ove Sundström nämner i sin fråga även ett antal arbetsuppgifter som han antar kommer att flyttas från Luleå. Det rör sig här, såvitt jag erfarit från företaget, om ett fåtal tjänster, och ingen av dessa är direkt kopplad till SSAB:s möjlighet att upprätthålla den metallurgiska kompetensen i Luleå.

Min slutsats blir därför att Luleås ställning som metallurgiskt centrum inom SSAB ingalunda är hotad, tvärtom har den väsentligt stärkts under senare tid.

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

Om biståndet till Indonesien

Anf. 4 STEN-OVE SUNDSTRÖM (s):

Herr talman! Jag får börja med att tacka industriministern för det positiva svaret på min fråga.

Bakgrunden är i korthet att det under en ganska lång tid har rått en rätt stor oro bland de anställda vid SSAB i Luleå över utvecklingen. Man har upplevt att allt större delar av produktionen minskar sin förädling. Samtidigt finns det en oro för att företaget skall börja flytta bort betydande delar ur administrationen.

Av industriministerns svar på min fråga kan jag dock konstatera att detta gäller ett fåtal tjänster, och ingen av tjänsterna är direkt kopplad till SSAB:s möjlighet att upprätthålla den metallurgiska kompetensen i Luleå. Det är mycket positivt.

Låt mig bara avslutningsvis också få koppla detta svar till min tidigare fråga och säga att det vore intressant om industriministern i detta sammanhang kunde ge sin syn på de förädlingsprojekt som diskuteras för närvarande. Jag tänker framför allt på projekten inom SSAB, som berör vanadinåtervinning och s.k. kallformning vid företagets produktion.

Anf. 5 Industriminister IVAR NORDBERG:

Herr talman! Med anledning av Sten-Ove Sundströms fråga vill jag säga att båda dessa projekt, vanadinprojektet och kallformningen, för närvarande är föremål för utvärdering och utredning inom företaget. Det är i dag för tidigt att säga någonting om detta.

Anf. 6 STEN-OVE SUNDSTRÖM (s):

Herr talman! Låt mig då bara slutligen komma med önskemålet att man skall driva på hanteringen av dessa projekt, så att vi så snart som möjligt får i gång en produktion. Det gäller då inte bara att kunna förädla produktionen till stora delar, utan också att återvinna viktiga legeringsmetaller i den nuvarande råstålsproduktionen.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på fråga 1988/89:351 om biståndet till Indonesien

Anf. 7 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! Eva Goës har frågat utrikesministern om Sverige kommer att dra in biståndet till Indonesien samt om Sverige kommer att stödja Östtimors rätt till självbestämmande i FN. Frågan har överlämnats till mig för besvarande.

Beträffande biståndsfrågan kan sägas att de planer som beredningen för internationellt tekniskt-ekonomiskt samarbete (BITS) hade hösten 1987 att lämna en u-kredit aldrig genomfördes. Frågan om framtida u-krediter till Indonesien saknar för närvarande aktualitet.

Sverige har aldrig accepterat Indonesiens annektering av Östtimor och vi har flera gånger uttalat att vi är för befolkningens rätt till självbestämmande. Sverige stöder FN:s generalsekreterare i dennes ansträngningar att söka nå en förhandlingslösning med Portugal och Indonesien.

Anf. 8 EVA GOËS (mp):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret. Jag lämnade denna fråga på årsdagen av Indonesiens invasion av Östtimor. Östtimor invaderades den 7 december 1975, för 13 år sedan. Att svaret har blivit fördröjt beror bl.a. på mig och på tekniska svårigheter.

Det som har hänt på Östtimor är att ett folkmord har skett. Man räknar med att 200 000 människor har dött till följd av okupationen. Det motsvarar närmare en tredjedel av ursprungsbefolkningen. I juni 1987 skrev 40 % av de amerikanska senatorerna ett brev om Östtimor till utrikesminister George Shultz. I brevet kunde man läsa om en ny indonesisk militär offensiv, grova kränkningar av timoresernas mänskliga rättigheter, summariska avrättningar, folkomflyttningar, matbrist och tvångssteriliseringar.

Sverige brukar betraktas som ett land som värnar om de små folkens rätt till självbestämmande. Men vad har vi gjort? Jo, vi har förnekat dem. Vi har inte ställt upp på självbestämmande för Östtimors folk. Det beror delvis på vapenexporten, som Sverige valt att tuga ihjäl, den vapenexport som går till Indonesien, till militärdiktaturen.

1981 slutade Sverige stödja Östtimors rätt till självbestämmande i FN:s generalförsamling. 1984 besökte Kjell-Olof Feldt Indonesiens diktator Suharto för att diskutera "affärer". 1987 fattades ett beslut att lämna 20 milj. kr. i bistånd till Indonesien. Lena Hjelm-Wallén meddelar nu att detta bistånd inte kommer att lämnas. Att vapenexporten försvårar svenskt fredsarbete erkände Ingvar Carlsson i ett tal om vapenexport i Sollefteå den 5 april 1988. Pierre Schori medgav i tidningen Öst-Timor Information att Sverige kommit på kant med Fretilin, dvs. befrielseörelsen i Östtimor.

Man kan inte på en gång räcka kniven till mördaren och med tyngd predika fred i FN. Allt hänger ihop, och regeringen bör ta konsekvenserna och avveckla all vapenexport och allt bistånd till Indonesien så länge Östtimors rätt till självbestämmande ej förverkligas. Jag frågar därför: Var det för att det låg svenska ekonomiska intressen bakom som detta bistånd stoppades? Var det förenat med vissa villkor, Lena Hjelm-Wallén?

Anf. 9 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! U-krediterna till Indonesien har riksdagen diskuterat tidigare. Den följde dåvarande regler för u-krediter. BITS fattade ett beslut som sedan aldrig kom till genomförande, helt och hållet av kommersiella skäl.

Vi har ett litet biståndssamarbete med Indonesien. Det gäller framför allt enskilda organisationer, t.ex. fackliga organisationer som ger bistånd till sina fackliga partner i Indonesien. Vi har givetvis katastrofhjälp, t.ex. till befolkningen i östra Timor. Jag tycker att det bistånd vi har i dag väl försvarar sin plats.

Anf. 10 EVA GOËS (mp):

Herr talman! Jag fick svaret att det berodde på kommersiella intressen. Det är precis den uppgift jag har fått tidigare. Vilka kommersiella intressen är det som ligger bakom? Vilka villkor var det? Det svenska biståndet var villkorat, och det var därför det drogs in. Dessutom frågar jag: Kommer vi någonsin att erkänna Östtimors rätt till självbestämmande? Kommer vi att lämna u-krediter så länge Östtimor inte blivit erkänt som en egen stat med demokrati?

Anf. 11 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! I biståndspolitiken handlar det inte bara om att kritisera och avstå, utan det handlar ofta om att bistå och se vad man konstruktivt kan göra. Jag tror att vi på vissa områden kan medverka till en positiv utveckling i Indonesien, t.ex. på områden som jag har nämnt: med katastrofstöd, när det kan behövas, med stöd till enskilda organisationer. Det kan också finnas andra områden där det kan vara vettigt med ett visst biståndssamarbete – men inte av kommersiella skäl, som Eva Goës säger, utan därför att man skall åstadkomma en utveckling.

Det jag menade med "kommersiell" i detta sammanhang var att de företag som var inbegripna i diskussionen om den förra u-krediten av kommersiella skäl drog sig undan.

Det är alldeles klart att vi är för rätten för östra Timors folk att självt ta ställning till sin framtid.

Anf. 12 EVA GOËS (mp):

Herr talman! Vi vet att ingen har rätt att komma in i Östtimor. Ingen organisation som står för de mänskliga rättigheterna har haft en chans att komma innanför Östtimors gränser. 8 av de 13 provinserna har öppnats. Jag undrar då hur man skall kunna göra detta bistånd rättvist? Vilka är det som får understöd? Vilka är det som facket går in och stöder? Vi vet att människorna förpassas till byar, tvångsförflyttas. Vi vet att människor tvångssteriliseras, att man håller på att dräpa en urbefolkning. Men hur vet vi att biståndet kommer till rätt människor, när vi inte ens har insyn i landet?

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på fråga 1988/89:390 om den svenska EG-politiken

Anf. 13 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Per Gahrton har frågat mig om min syn på kommissionspresidenten Delors tal i Europaparlamentet den 17 januari, och detta mot bakgrund av mina kommentarer om den svenska Europapolitiken i interpellationsdebatten den 22 november 1988.

Sverige eftersträvar ett brett samarbete omfattande alla områden utom utrikes- och säkerhetspolitiken. Vi måste i detta integrationsarbete vara beredda att både ge och ta. Men låt mig än en gång slå fast: Vi kommer inte att acceptera någon social nedrustning, försämrad miljö, minskat konsu-

mentskydd, urholkad arbetsrätt, eftergifter på jämställdhetsområdet eller försämrade arbetslivsvillkor.

Det är viktigt att hålla i minnet att den anpassning som nu pågår inom EG innebär en anpassning till högre skyddsnormer på arbetsplatserna, till bättre arbetsmiljö, till förstärkt konsumentskydd och bättre arbetsvillkor. Inget medlemsland skall behöva sänka sina normer.

EG-kommissionens president föreslår i sitt tal inför Europaparlamentet en mera strukturerad relation mellan EG och EFTA. Han föreslår också en gemensam beslutsordning och gemensamma administrativa organ. Delors klargör att samarbetet skulle täcka de ekonomiska, sociala, finansiella och kulturella fälten. Han förutsätter dessutom gemensamma regler på en rad olika områden över vilka EFTA-länderna kan få ett inflytande. Liksom vi understryker han betydelsen av att EFTA-samarbetet stärks som ett led i integrationsarbetet.

Utifrån de mål som riksdagen ställt upp anser jag att det finns all anledning att välkomna Delors förslag. Förslaget ligger i linje med det breda anslag som riksdagen förordat. Därmed öppnas mycket intressanta perspektiv för EFTA-länderna.

Anf. 14 PER GAHRTON (mp):

Herr talman! Jag tackar försvaret. Som en vänligt stämd människa skulle jag kunna tolka det positivt, nominellt. De löften som ges i svaret omöjliggör nämligen EG-anpassning på det sätt som regeringen har tänkt sig. Låt mig ta två exempel och begära besked.

Som regeringen säkert vet har arbetarskyddsstyrelsen sagt att en anpassning till EG-reglerna beträffande lösningsmedel skulle medföra kraftiga försämringar i arbetsmiljön. Kan jag tolka det som att regeringen kan garantera att någon EG-anpassning beträffande användningen av lösningsmedel icke kommer att ske?

Arbetarskyddsstyrelsen har också sagt att EG:s bestämmelser när det gäller asbest avviker så markant från de svenska att någon EG-anpassning inte bör ske. Kan jag tolka detta så att vi kan utgå från att det inte blir någon EG-anpassning när det gäller asbest?

När det gäller förslaget om förbud mot bestrålning av livsmedel berättar tidningen Ny Teknik i dag att ett svenskt totalstopp kan komma att uppfattas som ett tekniskt handelshinder. Om detta säger en sekreterare på jordbruksdepartementet att han hoppas att EG anpassar sig till Sverige, så att Sverige skall slippa anpassa sig till EG. Men om EG inte anpassar sig till Sverige, kan man då utgå från att Sverige kommer att genomdriva förslaget om förbud mot bestrålade livsmedel oberoende av vad EG gör och om EG reagerar surt? Blir det då ingen EG-anpassning på det området heller?

Herr talman! Miljöpartiets EG-motion är full med konkreta exempel på vad en EG-anpassning skulle innebära. Nominellt sett betyder statsrådets svar att yrkandena i dessa motioner skall bifallas och att det inte kan bli fråga om någon EG-anpassning. Men jag är också rädd för att statsrådet inte riktigt förstår vad EG är för något. Därför vill jag ställa en fråga. – Delors talade ju om gemensam monetär politik: Kommer Sverige att behålla en riksbank?

Kommer Sverige att behålla den svenska kronan? Kommer Sverige att ansluta sig till EMS eller behålla sin finansiella autonomi?

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

*Om den svenska
EG-politiken*

Anf. 15 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Efter det att riksdagen fattade sitt principbeslut om riktlinjerna för det europeiska integrationsarbetet tillsattes ett antal arbetsgrupper i regeringkansliet. Dessa arbetar i nära samförstånd med ämbetsverk, fackliga organisationer o.d. Regeringen skall inom den närmaste tiden få en redovisning från de olika arbetsgrupperna om hur Sverige ligger till i förhållande till EG när det gäller lagstiftning, riktlinjer och liknande. Ambitionen är att regeringen till den handelspolitiska debatten skall ha en vitbok färdig där det på olika områden framgår var Sverige står, hur långt Sverige har kommit och på vilka områden det behövs förhandlingar. Innan dess är jag inte beredd att gå in i en diskussion om det som Per Gahrton såvitt jag förstår sysslar med, nämligen arbetsmaterial.

Anf. 16 PER GAHRTON (mp):

Herr talman! Det är mycket hemlighetsmakeri i regeringens EG-politik. I det hemliga EG-rådet diskuterar regeringen EG-politik med framför allt representanter för näringslivet och några fackliga företrädare men inte med företrädare för miljörelsen, konsumentrelsen och övriga folkrörelser. EG-rådet har haft sammanträde, men vad som där hände är icke offentligt. Jag skulle vilja ställa en fråga om detta – det gäller vad som hände i går: Är statsrådet beredd att medverka till att detta oerhört centrala råd i svensk politik inordnas under sedvandliga offentlighetsprinciper?

Sedan vill jag ta upp det som vi diskuterade tidigare. Om arbetarskyddsstyrelsens analys är riktigt måste väl en EG-anpassning innebära en radikal försämring när det gäller lösningsmedel och asbest? Varför skall statsrådet vänta till den handelspolitiska debatten med att ge besked? Hon har ju gett ett allmänt principbesked. Nu begär jag en specificering och en tolkning. Kan vi lita på att förslaget om förbud mot bestrålning av livsmedel genomförs och att det inte blir någon EG-anpassning när det gäller lösningsmedel och asbest? Jag tror att det är väldigt många löntagare ute på arbetsplatserna som är intresserade av att snart få veta detta.

Anf. 17 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Regeringen har inget hemlighetsmakeri för sig när det gäller handläggningen av Europapolitiken. Regeringen gör redovisningar i olika sammanhang, inte bara här i riksdagen. Regeringen har överläggningar med olika intressenter för att kunna vara förankrad i sitt arbete och för att kunna ge information. Detta gäller både Europapolitiken och annat.

Jag sade tidigare att ett beredningsarbete pågår. Även i detta arbete skall olika intressenter få komma till tals. Det måste också vara tillåtet för regeringen att få se på materialet. Och innan regeringen har fattat ett beslut kan jag inte stå här i kammaren och tala om, vilket eventuellt beslut regeringen kommer att fatta.

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

*Om koldioxidutsläp-
pen från biltrafiken*

Anf. 18 PER GAHRTON (mp):

Herr talman! Det är trevligt att många olika rörelser skall höras. Får jag då fråga: När har miljörörelsen hörts, eller när skall den höras? När har konsumentrörelsen hörts, eller när kommer den att höras? Detsamma gäller många andra folkrörelser som inte sitter i det hemliga rådet. Vad är det som hindrar regeringen från att offentliggöra anteckningar eller protokoll från rådet för Europafrågor? Det vore väl ett led i denna öppenhet om regeringen gjorde det i stället för att sitta och tala med Wallenbergpojarna bakom lyckta dörrar. Det skulle vara intressant att få ett klart svar på detta omedelbart, eller skall regeringen fortsätta med det som faktiskt är ett hemlighetsmakeri i en fråga som är övergripande och central för hela den svenska framtiden? Får vi tillgång till materialet från rådet för Europafrågor?

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på fråga 1988/89:357 om koldioxidutsläppen från biltrafiken

Anf. 19 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Birger Schlaug har frågat kommunikationsministern vilka åtgärder han tänker vidta för att riksdagens mål om begränsning av koldioxidutsläppen skall uppfyllas. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som skall svara på frågan.

Människans påverkan på klimatet är en av vår tids allvarligaste miljöfrågor. Det gäller såväl utsläpp av koldioxid som av andra klimatpåverkande gaser, exempelvis CFC. Det är därför nödvändigt att vi minskar våra utsläpp av dessa ämnen så snart och så mycket som möjligt.

Vi genomför nu en snabb avveckling av CFC, som kraftigt kommer att minska vår påverkan på klimatet. Regeringen har gett naturvårdsverket i uppdrag att sammanställa dagens kunskap om klimatförändringar. Verket skall också beskriva möjliga åtgärdsstrategier. Detta uppdrag skall redovisas senast den 28 april i år.

Redan nu kan vi konstatera att det krävs kraftfulla åtgärder för att klara det mål för begränsning av koldioxidutsläppen som riksdagen satte upp i våras. Det gäller såväl energiområdet som trafiken.

Den snabba ökning av vägtrafikens koldioxidutsläpp som skett de senaste åren kan inte fortsätta. Därför är det nödvändigt med en utveckling mot mer bränslesnåla och miljövänliga fordon. På sikt behövs en ökad användning av alternativa drivmedel. Vi bör redan nu lägga fast de krav som till sekelskiftet skall driva fram rena fordon och rena drivmedel.

Men dessutom krävs en omställning av trafiksystemet. Energisnåla och miljövänliga transportmedel bör stimuleras. Varje trafikgren skall bära sina samhällsekonomiska kostnader. Regeringen föreslog i 1988 års trafikpolitiska proposition en rad åtgärder för att förbättra järnvägstrafikens möjligheter och för att påskynda utvecklingen av miljövänlig kollektivtrafik i våra städer.

Jag vill slutligen påminna om att förslag till en miljöavgift på koldioxid kommer att lämnas under denna mandatperiod. Utformningen och omfatt-

ningen av en sådan avgift utreds för närvarande av en parlamentarisk kommitté.

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

*Om koldioxidutsläp-
pen från biltrafiken*

Anf. 20 BIRGER SCHLAUG (mp):

Herr talman! Jag konstaterar att riksdagen har satt upp ett mål som innebär att koldioxidutsläppen inte får öka. Samtidigt kan jag konstatera att bilismen ökar med 5 % om året och att 40 % av koldioxidutsläppen kommer från bilismen. Dessutom planeras nya kolkraftverk. Om man skall vara ärlig, vad är då detta mål värt? Är detta mål lika mycket värt som målet att minska kväveoxiderna?

I Dagens Nyheter läste jag en intervju med kommunikationsministern. Han konstaterar där att man inte kan göra mycket åt att målen inte uppfylls. Regeringspartiet, det socialdemokratiska partiet, är faktiskt vågmästaren när det gäller dessa frågor. Socialdemokraterna kan inte skylla på andra partier. Birgitta Dahl är miljöminister i en socialdemokratisk regering, och socialdemokraterna är faktiskt vågmästare i denna kammare. Socialdemokraterna kan säga nej till motorvägen på västkusten, socialdemokraterna kan få majoritet för detta i riksdagen med hjälp av miljöpartiet och vpk. Socialdemokraterna kan säga nej till en Öresundsbro. För detta finns det också en majoritet i riksdagen. Socialdemokraterna intar en vågmästarställning. Socialdemokraterna är vågmästare t.o.m. när det gäller bensinpriset. När det gäller att minska bilismen talar Birgitta Dahl i sitt svar om ekonomiska styrmedel och utsläppsskatter. Men höj då bensinpriset. T.o.m. vpk har ju bifallit en reservation från miljöpartiet som innebär att bensinpriset skall höjas radikalt. Socialdemokraterna kan alltså få en majoritet för detta, eftersom ni är vågmästare. Gör då någonting! Ni kan få majoritet för alla dessa åtgärder, dvs. denna historiska omvändelse som statsrådet har talat om i valrörelsen. Ni kan t.o.m. åstadkomma sänkta hastighetsgränser på våra vägar. T.o.m. detta finns det en majoritet för här, om ni som vågmästare utnyttjar situationen.

Är det bara före valet som man är så miljömedveten? Varför sätter man upp mål, Birgitta Dahl? Är det bara för att det skall låta bra, eller skall man också försöka uppfylla målen?

Anf. 21 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Vi sätter upp mål för att driva på utvecklingen, och vi kommer steg för steg att skärpa dessa mål. Vi kommer också att se till att instrumenten på olika samhällsområden utformas så att man kan uppfylla målen. Det är alldeles klart, att om trafiken med användning av den teknik som vi har skulle fortsätta att öka i samma takt som under de senaste åren, kan inte målen uppnås. Därför måste vi påverka utvecklingen. Det kommer vi inte heller att tveka att göra. Ett bra exempel på detta är beslutet att avveckla all användning av freoner i Sverige snabbare än i något annat land.

Omställningen av energisystemet styrs av miljömål, som innebär att vi på en gång skall avveckla kärnkraften, minska försurningen och klimatpåverkan och skydda våra älvar. Omställningen av trafiksystemet styrs av samma mål.

Vi har gett våra myndigheter i uppgift att på alla dessa områden ta fram underlag för de beslut som måste fattas och som kommer att innebära att

politiken skärps. Förslagen kommer vi att lägga fram för riksdagen steg för steg på samma sätt som förra året. Dessutom arbetar vi internationellt för överenskommelser som skall förändra utvecklingen. Ett bra exempel på det är det arbete som Sven Hulterström och jag har bedrivit i två år och som har lett till att vi äntligen har ett beslut om att OECD:s trafik- och miljöministrar detta år kommer att träffas. Vår mening är att det skall vara för att komma överens om gemensamma skärpta krav på trafiken.

Anf. 22 BIRGER SCHLAUG (mp):

Herr talman! Ja, det var många ord Birgitta Dahl. Regeringen skall skärpa målen. Är det inte tillräckligt om ni åtminstone försöker uppfylla de mål som redan finns?

Min fråga till regeringen och till Birgitta Dahl var hur det mål skall uppfyllas som riksdagen har fattat beslut om, dvs. ett riksdagsbeslut om att koldioxiden inte skall öka.

Jag fick inte riktigt klart för mig om regeringen inser att den är vågmästare i alla dessa frågor. Det är prat om en historisk omvändelse osv. Ni har ju chansen! Regeringen har chansen att tillsammans med andra partier i den här riksdagen åstadkomma denna historiska omvändelse. Varför gör inte regeringen det? Innebär det inlägg som statsrådet nyss hade att det inte blir någon Öresundsbro? Blir det stopp för motorvägen på västkusten? Får vi höjda bensinskatter, så att bilismen kan minska? Statsrådet talar också om ekonomiska styrmedel. Gäller det också bilismen? Om socialdemokraterna ställer upp finns det majoritet för detta i kammaren.

Anf. 23 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Jag lade märke till att Birger Schlaug inte alls talar om trafikkrav som innebär system- och teknikförändring. Det gör jag, och det gör den regering och det parti som jag företräder.

Vi har infört Europas hårdaste avgaskrav på både tunga och lätta fordon. I mitt svar talar jag om att vi nu behöver fatta de beslut som tvingar bilindustrin att ta fram rena fordon och drivmedel till sekelskiftet. Vi har skärpt kraven på olika anläggningar som kan ge upphov till utsläpp, och vi kommer att fortsätta att skärpa dem och på det sättet driva tekniken framför oss. Vidare kommer vi att se till att vi får internationellt bindande överenskommelser. Annars är det vi gör i Sverige inte mycket värt. Detta är system- och teknikförändrande beslut av helt annat slag än de ynkliga symtombehandlingar som Birger Schlaug talar om.

Anf. 24 BIRGER SCHLAUG (mp):

Herr talman! Statsrådet var inne på avgaskrav. Men var det inte socialdemokraterna och moderaterna som år efter år stoppade ett tidigare införande av avgaskraven? Statsrådet talade i sitt svar om rena drivmedel och mindre bensinåtgång. Skall man då inte använda de ekonomiska styrmedel som finns för att uppnå detta? Visst skall vi ha en ny trafikultur och en ny infrastruktur. Är det därför som det fortfarande är mycket billigare att skicka gods på landsväg än på järnväg? Ni måste börja denna styrprocess nu med ekonomiska styrmedel och med ekonomiska lagar. Inte ökar eller förändrar

man trafikulturen och minskar utsläppen och räddar haven genom att bygga en motorväg på västkusten som genererar mer bilism. Inte klarar man dessa miljömål genom att satsa på en Öresundsbro. Ni talar hela tiden med klivna tungor.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på fråga 1988/89:362 om skydd för naturen i Skirenområdet i Eskilstuna kommun

Anf. 25 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Birger Schlaug har frågat mig om jag har för avsikt att stoppa ett avverkningsprojekt och därigenom rädda gammelskogen kring sjöarna Skiren och Kvicken i Eskilstuna kommun.

Jag vill först slå fast att det inte är formellt möjligt för regeringen att stoppa en skogsavverkning. Den hänsyn till naturvårdens intressen som alltid skall tas i skogsbruket föreskrivs i skogsvårdslagen. Om ett skogsområde bedöms så värdefullt från naturvårdssynpunkt att avverkning helt bör hindras, skall naturvårdslagen tillämpas. Området kan då avsättas som nationalpark eller naturreservat. Det ankommer på naturvårdsverket och berörd länsstyrelse att svara för att framför allt områden av riksintresse men även sådana av regionalt intresse säkerställs för framtiden. När det gäller områden av lokalt intresse är det kommunerna som har huvudansvaret.

I det nu aktuella fallet har naturvårdsverket besiktigt området och funnit att skogen har betydande naturvärden men att dessa värden är av lokal karaktär. Statliga medel kan därför, enligt verkets mening, inte påräknas för att skydda detta område. En förutsättning för att det skall kunna bevaras torde därför vara att andra intressenter svarar för kostnaden. Naturvårdsverket har pekat på den möjlighet som kommunerna numera har att bilda egna naturreservat.

Anf. 26 BIRGER SCHLAUG (mp):

Herr talman! Tack för svaret.

Det är kanske så att man måste försöka ändra riktlinjerna som myndigheter och universitet i detta fall arbetar efter. Det är mycket tråkigt att ett universitet skall kalhugga eller förstöra ett område, som naturvårdsverket har skrivit mycket väl om och påstått vara ett egentligen viktigt område. Området räddades på 70-talet från att bli en trafikled just på grund av naturintressena.

Den historiska omvändelsen från socialdemokraternas sida har inte heller nått ner till kommunnivå, eftersom socialdemokraterna är i majoritet i Eskilstuna. Om de ville skulle man kunna göra ett naturreservat av området.

Jag förstår att Birgitta Dahl inte kan göra så mycket rent formellt. Men det kanske är dags att tänka över riktlinjer osv. och tala med kommunpolitiker-
na.

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

*Om katalytisk avgas-
rening på äldre person-
bilar*

Anf. 27 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Jag anser att kommunerna bör ta ett stort ansvar för att skydda skyddsvärda områden. Jag tror att medborgarna gärna hjälper till att betala vad det kostar. På det sättet kan vi flerfaldiga de insatser som stat och kommun kan göra.

Eftersom vi har forskat i denna fråga vet jag att Uppsala universitet, på grund av de statuter i den donation universitetet har fått när det gäller gården, är tvunget att få avkastning från den. Hittills har man avstått från att avverka med hänsyn till fritids- och naturvårdsintressena och för att ge kommunen en möjlighet att diskutera fram en lösning tillsammans med universitetet. Jag vet också att sådana diskussioner nu pågår. Efter vad jag har fått reda på förefaller möjligheterna att skydda området vara goda, och vi kommer att få se en lösning ganska snart. Därför är jag inte alls pessimistisk, utan jag har goda förhoppningar om att en lösning kommer att utarbetas.

Jag vill dessutom säga till Birger Schlaug, att jag när jag reser runt i landet ständigt uppmanar kommunerna att medverka aktivt i arbetet.

Anf. 28 BIRGER SCHLAUG (mp):

Herr talman! Det är utmärkt – res då till Eskilstuna och tala med det socialdemokratiska kommunalrådet!

Jag konstaterar avslutningsvis att de som har sett till att det eventuellt kan bli en ändring inte är kommunpolitikerna i Eskilstuna utan snarare de ideella organisationerna: Ornitologiska klubben, Sörmlandsentomologerna osv.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Svar på fråga 1988/89:387 om katalytisk avgasrening på äldre personbilar

Anf. 29 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Anders Castberger har frågat mig om tidsplanen för införandet av nya regler om stimulansbidrag för katalytisk avgasrening på äldre personbilar.

Riksdagen anförde vid sin behandling av miljöpropositionen att ett stöd på 1 000 kr. borde utgå till bilägare som installerar reningsutrustning på äldre bilar som medför att utsläppen minskar med minst 40 %. Regeringen gavs i uppdrag att utfärda sådana regler. Beslutet innehöll inte något förslag till finansiering av stödet.

Riksdagens beslut fattades den 7 juni 1988. Efter beredning i regeringskansliet gav regeringen i september 1988 naturvårdsverket i uppdrag att utarbeta förslag till regler i sådan tid att de kan börja tillämpas den 1 juli 1989. Medel för bidraget har avsatts i årets budgetproposition, som lades fram sju månader efter riksdagsbeslutet.

För att genomföra riksdagsbeslutet måste, förutom att medel anvisas, en rad undersökningar genomföras. Det gäller bl.a. vilka bilar som kan uppnå en sådan minskning av utsläppen och vilken utrustning som bör användas. Dessutom måste monteringsanvisningar tas fram och regler utarbetas för

godkännande av installationer och för utbetalning av bidragen. Detta är ett tekniskt komplicerat arbete som engagerar flera myndigheter på trafik- och miljöområdet. Mot den bakgrunden tar det en viss tid innan ett väl fungerande regelsystem kan träda i kraft. Förslaget om stimulansbidrag har förelagts riksdagen så snart som det varit möjligt.

Anf. 30 ANDERS CASTBERGER (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka miljö- och energiministern för svaret på min fråga. Men på vägen har Birgitta Dahl dess värre låtit omformulera frågan. Frågan var nämligen ursprungligen: "Varför låter regeringen det dröja över ett år mellan riksdagens beslut och tidpunkt för införande av denna miljöstimulans?"

Med tanke på riksdagens beslut under våren 1988 beträffande miljöfrågorna rent allmänt och den oro som dessa beslut faktiskt grundade sig på kan man inte anse att regeringens redovisning är tillfredsställande.

Beträffande Birgitta Dahls undanflykt i fråga om finansieringen kan bara sägas: i folkpartiets budgetförslag fanns finansieringen med. Det förslaget hade regeringspartiet kunnat stödja.

Redan 1986 uttalade riksdagen på förslag av jordbruksutskottet – inte på förslag av regeringen – att möjligheterna bör tas till vara att genom installation av renande tillsatser minska avgaserna från personbilar som inte uppfyller 1989 års avgaskrav. Men detta brydde sig inte regeringen om, och några insatser gjordes inte. Motivet då var att 20 % av bilparken skulle kunna komma in fråga och att detta var för litet.

Redan för ett år sedan offentliggjordes emellertid att miljöborgarrådet Ingemar Josefsson, socialdemokratisk partivän till Birgitta Dahl, tidigare hade gett sin förvaltning i uppdrag att göra en utredning som avsåg katalytisk rening av utsläpp från äldre bilar. Av denna utredning framgick att Stockholmsluftens innehåll av koloxid och kolväten skulle kunna minska med 10–15 % och av kväveoxider med 5–10 %.

Anser inte miljöministern att partikollegans utredning är värd att ta fasta på? Anser inte miljöministern att de möjligheter som kunde påvisas bör tas till vara? Det bör i så fall ske betydligt snabbare!

Anf. 31 Miljö- och energiminister BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Min omformulering av frågan var en ren vänlighet gentemot Anders Castberger, eftersom frågan innehöll ett sakfel. Det har inte gått mer än ett år sedan den 7 juni förra året, och det tror jag att Anders Castberger vet också.

I det beslut som riksdagen fattade fanns inte något förslag om hur en sådan här förändring skulle vare sig finansieras eller genomföras i praktiken. Vi har nu tagit fram ett sådant förslag så fort som det någonsin har varit möjligt, med hänsyn till hur budgetarbetet går till i regering och riksdag.

Vi övervägde också det förslag till utformning som riksdagen hade ställt sig bakom tidigare. Men det entydiga svar som vi fick från myndigheter som naturvårdsverket var att det förslaget inte innebar något bra sätt att använda pengarna i förhållande till hur mycket miljön förbättrades. Vi hade alltså fullständigt enstämmiga yttranden från olika myndigheter som avrådde. De

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

*Om tillämpningen av
reglerna om uppehålls-
tillstånd*

sade att motsvarande penningssumma insatt någon annanstans var mycket mer värd när det gällde att nå snabbt resultat.

När nu riksdagen har fattat detta beslut kommer regeringen självfallet att genomföra det, eftersom vi respekterar riksdagen. Men kvar står fakta, bl.a. beträffande behovet av att få sådana regler för hur installationerna skall införas som verkligen kan tillförsäkra oss bästa möjliga effekt. Detta har sitt intresse för oss alla som medborgare, men det har också intresse för bilägarna, som behöver veta att vad de gör för de pengar som de trots allt till större delen måste satsa själva får den effekt som de hoppas på.

Anf. 32 ANDERS CASTBERGER (fp):

Herr talman! Frågan lyder faktiskt: "Varför låter regeringen det dröja över ett år mellan riksdagens beslut och tidpunkt för införande av denna miljöstimulans?" Jag kan inte tolka vare sig propositionen eller Birgitta Dahls svar på annat sätt än att det faktiskt kommer att bli mer än ett år mellan dessa två olika tillfällen.

Det är riktigt att vi skall förvalta pengarna väl, och det är riktigt att vi skall satsa dem på rätt saker, så att vi får gott utbyte av dem.

Jag noterar med stor tillfredsställelse att regeringen anser att riksdagens beslut skall följas också när det gäller införandet av katalytisk avgasrening på begagnade bilar.

Kväveoxidutsläppen är dock en mycket allvarlig fara. En betydande mängd av utsläppen kommer just från trafiken, och trafikmängden ökar. Den ökar ganska drastiskt och betydligt mer än vad som förutsetts i alla prognoser. Därför måste vi också uppmuntra alla enskilda människors insatser och vilja att bidra om än aldrig så litet till en utveckling som innebär att utsläppen kan minska. En stimulans i detta fall går i den riktningen.

Överläggningen var härmed avslutad.

**12 § Svar på fråga 1988/89:378 om tillämpningen av reglerna om uppehålls-
tillstånd**

Anf. 33 Statsrådet GEORG ANDERSSON:

Herr talman! Gullan Lindblad har, med hänvisning till ett enskilt fall, frågat mig om tillämpningsprinciperna om uppehållstillstånd för anhöriga blivit mer restriktiva den senaste tiden.

Gällande regelsystem innebär att uppehållstillstånd för familjeanknytning skall ha beviljats före inresa i Sverige, i de fall det inte avser make/maka eller omyndiga barn. Ytterligare ett villkor är att makarna har sammanlevt utomlands.

När det gäller det enskilda fallet som Gullan Lindblad refererar till, kan jag enbart säga att det har behandlats som andra fall av familjeanknytning. För att bedöma ärendet i sin helhet krävs tillgång till samtliga fakta. Jag kan, som Gullan Lindblad vet, inte redovisa dessa här i kammaren.

Rättssäkerheten kräver att alla sökande behandlas lika. Som Gullan

Lindblad påpekar är personen i detta enskilda fall välkänd. Detta får emellertid inte ge anledning till särbehandling.

Jag kan försäkra Gullan Lindblad att praxis på detta område inte har förändrats.

Anf. 34 GULLAN LINDBLAD (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka invandrarministern för svaret. Naturligtvis har jag inte avsett att diskutera det enskilda fallet, utan har det som utgångspunkt för min principiella fråga. Man kan självfallet inte ta särskild hänsyn till en person bara därför att han är känd. Men pressen och massmedia fokuserar intresset för ett sådant ärende på ett sådant sätt att den som arbetar med flykting- och invandrarfrågor blir engagerad och ställer sig frågan om det verkligen skall gå till på det här sättet.

Både invandrarministern och jag anser ju att svensk flykting- och invandrapolitik skall vara medmänsklig. När jag läste om det här aktuella fallet framstod det inte så. Det var fråga om ett mycket bryskt agerande från polismännens sida i det här fallet, och man undrar då om det är så här det går till vid en utvisning. Personen i fråga säger att de inte ens fick tid att ta farväl av varandra och att ingen vet hur de känner för varandra.

Jag vill ställa ett par kompletterande frågor, eftersom jag har fått reda på praxis när det gäller dessa ärenden. Finns det ingen möjlighet att ta särskild hänsyn inte bara i de fall som gäller make och minderåriga barn utan också i de fall där det finns anhöriga som har en mycket stark knytning till varandra, vilket det uppenbarligen är fråga om i det här fallet och som kanske är mer vanligt i länder med andra seder och där man har ett annat temperament än det vi har? Jag vill fråga om invandrarministern är beredd att på lämpligt sätt verka för att vår flyktingpolitik framstår som medmänsklig även när det gäller utvisningsärendena. Jag tror att både invandrarministern och jag är måna om detta.

Anf. 35 Statsrådet GEORG ANDERSSON:

Herr talman! Det är naturligtvis mycket viktigt att vår flykting- och invandrapolitik är medmänsklig. Jag menar att vår flyktingpolitik i grunden är mycket bra. Det är då också viktigt att alla de som har att handlägga ärenden och verkställa beslut uppträder på ett medmänskligt sätt. Låt mig ändå få påpeka att regeringen i detta fall fattade sitt beslut i början av oktober, vill jag minnas, och det dröjde ganska länge innan verkställandet skedde. Det fanns således en lång förberedelsestid. Om det föreligger synnerliga skäl finns det också utrymme för att gå utöver vad grundreglerna fastställer. Det är en bedömningsfråga i vilka fall dessa synnerliga skäl kan anses vara av den styrka att de bör beaktas. I detta ärende har vi bedömt att så inte var fallet.

Låt mig, herr talman, eftersom detta är mitt sista inlägg i kammardebatten i egenskap av invandrarminister, till protokollet få foga ett tack till kammarens ledamöter och partier för det stöd som här har givits till invandrar- och flyktingpolitiken. Den breda enigheten i dessa frågor har varit och är en styrka i debatten på detta viktiga område, och jag önskar min efterträdare ett fortsatt stöd från kammarens ledamöter för en generös invandrar- och flyktingpolitik.

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

*Om vissa myndigheters
förvärv av logeplatser i
Globen*

Anf. 36 GULLAN LINDBLAD (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka för det kompletterande svaret. Det blir närmast med statsrådet Anderssons efterträdare som vi kan diskutera vad uttrycket synnerliga skäl innebär. Jag tror att det kan vara anledning att se över innebörden av detta uttryck. Det är mycket viktigt att det inte blir en så brysk behandling som man kan uppfatta att det varit i det här fallet.

Jag håller med statsrådet Andersson om att vi har en bra flyktingpolitik. Eftersom detta är det sista tillfället som vi har möjlighet att träffas i det här sammanhanget vill jag gärna tacka för det fina samarbete jag anser att vi har haft. Jag tycker att invandrarministerns arbete är bland de svåraste som finns i regeringen, och det vet statsrådet Andersson att jag sagt också i andra sammanhang. Jag vill uttala min uppskattning, och jag tycker att det är tråkigt att vi inte får träffas i de här sammanhangen, men jag önskar lycka till i det kommande ämbetet.

Överläggningen var härmed avslutad.

13 § Svar på fråga 1988/89:389 om vissa myndigheters förvärv av logeplatser i Globen

Anf. 37 Arbetsmarknadsminister INGELA THALÉN:

Herr talman! Jan Strömdahl har frågat mig dels om länsarbetsnämndens i Stockholms län köp av fyra logeplatser i Globen är att betrakta som en modell för den nationella arbetsmarknadspolitiken och om 395 000 kr. har fått en ändamålsenlig användning, dels om jag avser att vidta någon åtgärd med anledning av köpet.

Länsarbetsnämndens köp av de fyra logeplatserna granskas för närvarande av riksrevisionsverket. Innan denna granskning är slutförd är jag inte beredd att uttala mig eller vidta någon åtgärd i frågan.

Anf. 38 JAN STRÖMDAHL (vpk):

Herr talman! Jag tackar statsrådet Thalén för svaret på min fråga, även om det nu inte kunde ges något egentligt svar i dag. Jag menar inte att jag skulle få ett svar i den formella frågan, dvs. om myndigheterna har gjort något fel. Detta är en fråga som har kommit fram genom pressen, och min fråga byggde på pressuppgifter.

Jag har undersökt saken litet närmare. Man säger från länsarbetsnämnden att det är förvaltningsanslaget som man här har använt och att det är fråga om både en marknadsföringsåtgärd och en personalbefrämjande åtgärd. Som gammal statstjänsteman och informationsansvarig så höjer åtminstone jag ögonbrynen. Jag skulle aldrig kunna tänka mig en myndighet som går in med sådana här åtgärder, och då särskilt som personalen är emot detta. Fackföreningarna har gått emot förvärv av logeplatser som personalbefrämjande åtgärd.

Globenbygget har orsakat många av de bekymmer som finns på arbetsmarknaden i Stockholm. Alla som arbetar inom byggbranschen vet att Globen har sugit åt sig nästan all byggarbetskraft och gjort läget mycket

besvärligt inte minst när det gäller bostadsförsörjningen. Man kan fråga sig om arbetsmarknadsministern tycker att det här rent allmänt är lämpligt ur arbetsmarknadspolitisk synpunkt. Är detta verkligen något som bidrar till att ge flyktingar, ungdomar och långtidsarbetslösa arbete och bostad, vilket är politikens grunduppgifter? Är det inte att göra arbetsmarknadspolitiken en björntjänst att välja sådana här metoder?

Anf. 39 Arbetsmarknadsminister INGELA THALÉN:

Herr talman! Detta förvaltningsanslag är, som alldeles nyss sades, ett anslag som disponeras av länsarbetsnämnden. Det har i det här fallet använts för informationsinsatser. Om detta är lämpligt eller inte vill jag återkomma till när riksrevisionsverket har gjort sin granskning. Men det är redan nu helt klart att förvaltningsanslag inte utgör en del av den utåtriktade arbetsmarknadspolitiken, och det är inte heller avsett för det ändamålet, men det är däremot ett stöd för administrationen. Vi får återkomma till diskussionen efter det att riksrevisionsverket har gjort sin granskning klar.

Överläggningen var härmed avslutad.

14 § Anmälades och bordlades

Motion

med anledning av förs. 1988/89:16 angående statistiken över socialavgifterna 1988/89:Fi37 av Daniel Tarschys (fp)

15 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställdes

den 25 januari

1988/89:108 av *Eva Björne* (m) till jordbruksministern om handläggningen av ärenden om förvärv av jordbruksfastighet:

I december 1987 gjorde delägarna i en jordbruksfastighet i Ångermanland, åtta syskon och deras barn, upp med skogsbolaget SCA om att till bolaget sälja fastigheten. Försäljningssumman översteg 1 milj. kr., och SCA:s ansökan om förvärvstillstånd måste därför enligt jordförvärvsförordningen 1979:231 prövas av lantbruksnämnden och lantbruksstyrelsen för att sedan avgöras av regeringen.

Köpehandlingarna skrevs under den 4 januari 1988, och SCA sände samma dag in sin ansökan om förvärvstillstånd till lantbruksnämnden. Nämnden sände ärendet vidare till lantbruksstyrelsen med tillstyrkan den 26 maj 1988, där ärendet var färdigbehandlat den 6 september 1988, då det sändes vidare till departementet.

Den långa handläggningstiden har irriterat såväl säljare som köpare, och

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

de har därför sökt påskynda ärendets hantering men inte mött någon större förståelse.

Meddelande om frågor

Den 14 januari 1989 stod det i Östersundsposten att regeringen fattat beslut som innebär att SCA beviljades förvärvstillstånd för den aktuella fastigheten. Intill dags dato har dock SCA inte delgivits beslutet.

Ett av syskonen har tre barn som är ägare till 1/32-del var. De glädde sig åt att under början av år 1988 kunna göra en avbetalning på sina studielån och få del av den "extra rabatt" som då lämnades av CSN. Men så blev det alltså inte.

Det syskon som var den störste delägaren blev svårt sjuk i cancer i juni 1988 och avled i november. Han var den som hade fört delägarnas talan i förhandlingarna med SCA och ville så innerligt se ett resultat, eftersom syskonen under många år diskuterat hur de skulle göra med föräldragården.

Under det dryga år som nu gått har både skogsfastighetens tillväxtvärde och marknadsvärde ökat. Marknadsvärdet har ökat med så mycket som ca 25 % enligt köparen. Det rör sig om värden som inte kommer säljarna till del, samtidigt som de heller inte kunnat få t.ex. ränta på försäljningspengarna eller kunnat planera sin ekonomi så som de trodde för drygt ett år sedan.

De enskilda medborgarna har här kommit i kläm i byråkratin och befinner sig i en fullständigt maktlös situation.

Med hänvisning till det anförda vill jag ställa följande frågor till jordbruksministern:

Vad avser statsrådet att göra för att handläggningstiderna vad avser prövningstillstånd förkortas?

Vad avser statsrådet göra för att enskilda skall hållas skadeslösa när de drabbas av en alltför långdragen och onödig byråkrati?

16 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 24 januari

1988/89:394 av *Margareta Winberg* (s) till miljö- och energiministern om strategier för att minska havsföroreningarna:

Under 1988 fattade riksdagen en rad viktiga strategiska beslut på miljöpolitikens område. Vid två tillfällen beslutade riksdagen om ökade insatser mot havsföroreningar. Kännetecknande för utvecklingen på miljöområdet är att vi hela tiden nås av nya kunskaper och nya forskningsrön. Detta är inte minst fallet när det gäller den marina miljön.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet:

Anser statsrådet att den ökning av insatserna för den marina miljön som föreslås i budgetpropositionen är tillräcklig?

Hur avser regeringen att bedriva havsmiljöarbetet under år 1989?

den 26 januari

Prot. 1988/89:55
26 januari 1989

1988/89:395 av *My Gillberg* (mp) till miljö- och energiministern om Sydkafts planer på ett kol-gaskraftverk i Barsebäck:

Meddelande om frågor

Inom miljöpartiet de gröna har vi varit av den uppfattningen att kärnkraftsavvecklingen bör åtföljas av mer effektiv energianvändning och utveckling av förnybara energiresurser. Vi har också haft intrycket att detta har varit regeringens uppfattning i samband med planerna på avveckling av två reaktorer i mitten på 1990-talet. Jag vill därför dra miljö- och energiministerns uppmärksamhet till långt gående planer inom Sydkaft för att installera ett kol-gaskraftverk i Barsebäck. Ansökan om bygglov har redan inlämnats till Kävinge kommun. Enligt förra riksmötets deklARATION får aldrig koldioxidutsläppen bli större än de är i dag. Sydkafts planer är alltså ej i överensstämmelse med den energipolitik som man önskar föra i Sverige.

Har miljö- och energiministern tagit ställning till Sydkafts planer, och planerar regeringen att göra något åt denna avvikelse från svensk energipolitik?

17 § Kammaren åtskildes kl. 15.29.

In fidem

BERTIL BJÖRNSSON

/Gunborg Apelgren